

Biblioteca *El quadern daurat*

La següent llista de documents és resultat de les recomanacions dels creadors i creadores de l'espectacle *El quadern daurat* complementada amb algunes recomanacions de l'Equip de Programació i Continguts del Teatre Lliure.

Recomanats per Carlota Subirós, directora

1. [*Dentro de mí; Un paseo por la sombra*](#) [Llibre] / Doris Lessing; traducció de María Faidella. Barcelona: Debolsillo, 2008.

Els dos volums de la seva autobiografia són una immersió apassionant a la vida de Doris Lessing, que ella va versionar i ficcionalitzar incansablement en moltes de les seves novel·les. També s'hi troben molts detalls que ajuden a entendre el rerefons autobiogràfic de l'Anna Wulf, el seu inevitable alter ego en *El quadern daurat*.

2. ***Años interesantes: una vida en el siglo xx*** [Llibre] / Eric Hobsbawn. Barcelona: Crítica, 2003.

L'historiador Eric Hobsbawn, que va viure a la Londres dels anys 50 on se situació l'acció principal d'*El quadern daurat*, dibuixa en la seva apassionant autobiografia un retrat del món i de l'Europa de la Guerra Freda, des d'un marcat compromís amb el socialisme. Tota la dimensió política que l'Anna Wulf desplega al seu quadern vermell es pot entendre molt més profundament a la llum del relat de Hobsbawn de la crisi que es va desencadenar a partir de la mort de Stalin i el XX Congrés del Partit Comunista Soviètic.

3. [*Ante el dolor de los demás*](#) [Llibre] / Susan Sontag; traducció d'Aurelio Major. Barcelona: Debolsillo, 2010.

En aquest assaig d'imprescindible vigència, la gran pensadora Susan Sontag reflexiona sobre la posició i els afectes dels espectadors respecte les imatges de guerra i violència, omnipresents als mitjans de comunicació en l'actualitat. La seva lucidesa ens ajuda a entendre la pressió que les imatges i les notícies del dolor i patiment dels altres exerceixen en l'Anna Wulf en el context de la Guerra Freda.

Recomanats per Ferran Dordal, dramaturgista

4. [**Pensar el segle xx**](#) [Llibre] / Tony Judt amb Timohy Snyder; traducció de Miquel Izquierdo i Núria Parès. Barcelona: La Magrana, 2012.

Un recorregut a través del segle xx a partir de l'experiència personal de l'historiador Tony Judt.

5. [**Un pintor de hoy**](#) [Llibre] / John Berger; traducció de l'anglès de Pilar Vázquez. Barcelona: Alfaguara, 2017.

Una de les primeres novel·les de John Berger que retrata també l'exili i la militància comunista al Londres dels anys 50.

6. [**El siglo de la revolución: una historia del mundo desde 1914**](#) [Llibre] / Josep Fontana. Barcelona: Crítica, 2017.

Una història del segle xx que pren com a fet fonamental i fundacional la revolució russa de 1917.

7. [**State Funeral**](#) [Documental] / direcció i guió de Sergei Loznitsa. 2019.

Un retrat profús i documental de la mort de Stalin, un dels fets històrics fonamentals a la novel·la de Doris Lessing.

Recomanats per Erik Forsberg, ajudant direcció

8. [**Matar l'àngel**](#) [Llibre] / Virginia Woolf; traducció i epíleg de Mireia Vidal-Conte. Barcelona: Angle Editorial, 2019.

En aquest recull d'assajos curts, Virginia Woolf, una escriptora cabdal per entendre la literatura de Doris Lessing, va més enllà de les seves conegudes reflexions sobre l'escriptura d'*Una cambra pròpia* i problematitza la posició de la dona en altres àmbits socials (la família, el món laboral...) a l'Anglaterra de principis de segle xx. Les seves paraules, que mesclen feminisme i lluita de classes, ressonen amb força al món de l'Anna Wulf.

9. [**Cómo acabar con la escritura de las mujeres**](#) [Llibre] / Joanna Russ; pròleg de Jessa Crispin; traducció de Gloria Fortún. [Sevilla]: Dos Bigotes: Barrett, 2018.

Un assaig en el qual l'autora parla en profunditat dels mètodes que la societat heteropatriarcal ha fet servir per menystenir les dones escriptores al llarg de la Història. Llegint-la s'entén millor per què a vegades *EI*

quadern daurat es considera pejorativament una "novel·la femenina" o "confessional", al mateix temps que se li nega el qualificatiu de "novel·la total", atribuït a tantes obres de grans escriptors homes als quals Doris Lessing no té res per envejar.

Recomanats per Daniel Lacasa, vídeo

10. **John Cassavetes** (1929-1989), director cinematogràfic estatunidenc

En concret la pel·lícula *Faces* i el llibre *Autoportraits*, un recull de fotografies de Sam Shaw i Larry Shaw, de rodatges de diverses pel·lícules de Cassavetes, editat per Cahiers du Cinéma. Per la immediatesa, la visceralitat, el nervi i la bellesa descarnada de les seves imatges. Per la pulsio del cinema de Cassavetes, que uneix cinema i vida amb obstinació i vehemència, en les pel·lícules *Faces*, *Shadows* o *A woman under the influence*.

[Ombres](#) [Pel·lícula] / escrita i dirigida per John Cassavetes. 1958.

[Faces](#) [Pel·lícula] / escrita i dirigida per John Cassavetes. 1968.

[Una dona ofuscada](#) [Pel·lícula] / escrita i dirigida per John Cassavetes. 1974.

John Cassavetes: autoportraits [Llibre] / fotografies de Sam Shaw i Larry Shaw. París: Cahiers du cinéma, 1992.

11. **Pedro Costa** (1959-), director cinematogràfic portuguès

Les imatges fantasmagòriques de Pedro Costa, en certa manera als antípodes de Cassavetes. Concretament de les seves pel·lícules *Ne Change Rien*, *Cavalo Dinheiro* i *Vitalina Varela*. Imatges llòbregues i estranyades, amb connotats claroscurs gairebé pictòrics, amb personatges als llimbs, desplaçats a espais onírics i deshabitats.

[Ne change rien](#) [Curtmetratge] / dirigida puper Pedro Costa. 2005.

[Cavalo Dinheiro](#) [Pel·lícula] / guió i direcció de Pedro Costa. 2014.

[Vitalina Varela](#) [Pel·lícula] / guió i direcció de Pedro Costa. 2019.

12. **Fotografia**

Les fotografies de [Michael Ackerman](#) [1967-, fotògraf israelià] per la seva inquietat bellesa i els retrats evanescents de [Gabrielle Duplantier](#) [1978-, fotògrafa francesa].

13. Música

Els rics i estimulants paisatges sonors de la música de [Sarah Davachi](#) [1987-, música canadenca] i d'[Hainbach](#) [músic alemany] han acompanyat el procés i l'estat anímic del muntatge de les peces de vídeo. Així com, per descomptat, els magnífics espais sonors de [Damien Bazin](#) [1977-, dissenyador de so francès].

Recomanats per l'Equip de Programació i Continguts

14. [***Jugar amb un tigre***](#) [Llibre] / de Doris Lessing; traducció de l'anglès Carlota Subirós. Barcelona: Fundació Teatre Lliure- Teatre Públic de Barcelona, 2008.

Una de les poques peces teatrals de Doris Lessing, que Carlota Subirós va portar en escena al Teatre Lliure el 2008, en la qual parla de gent que, trencant amb l'estàndard dels convencionalismes morals de mitjans del segle xx, viu arriscadament les seves emocions segons unes regles pròpies que sovint provoquen patiment.

15. ***El quadern daurat*** [Llibre] / Doris Lessing; traducció de Víctor Compta. Barcelona: Edicions 62, 2007.

No podria faltar recomanar el llibre que inspira aquest espectacle. Un exemple que les experiències considerades tòpicament femenines i secundàries podien ser tan importants narrativa i intel·lectualment com les dels homes.

16. ***Cuentos africanos*** [Llibre] / Doris Lessing; traducció de José Luis López Muñoz, Catalina Martínez y Fernando Borrajo. Madrid: Alianza, 1984-1987.

Aquest llibre inclou totes les històries escrites per Doris Lessing sobre l'Àfrica, on va viure durant vint-i-cinc anys, i on se centra encara gran part del seu interès. En aquests relats apareixen les complexitats, les angoixes, les alegries i els diferents aspectes de la vida i de la societat africana.

17. [***Entrevista: Doris Lessing, la escritora combativa***](#) a *El País semanal*. Rosa Montero. 1997.

Una entrevista que va realitzar Rosa Montero el 1997, abans que Doris Lessing obtingués el premi Nobel. Llavors tenia 78 anys. "Continua sent

combativa i indòmita", escrivia Montero. En aquells dies s'acabava de publicar la primera part de la seva autobiografia.